

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG

NYILT FÓRUM

Mottók:

„Legnagyobb cél pedig itt, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben.”
/Arany János/

„Az igazat mondd, ne csak a valódit.”
/József Attila/

A demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük ellenőrzése és kritikája – legyen az akár rendkívül éles hangú vagy támadó – a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, illetve a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme... (Idézet a véleménynyilvánítást és a sajtószabadságot is taglaló 7/2017. /III. 7./ számú ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HATÁROZAT indoklásából.)

=====

A SZOCIALIZMUS IDEJÉN JOBBAN ÉS KISZÁMÍTHATÓBBAN ÉLTÜNK

Közelmúltbeli visszaemlékezések becsmérlések, pocskondiázások és hazugságok nélkül

II

Élénk visszhangot váltott ki a többpárti rendszerek működésének eddigi kedvezőtlen tapasztalatairól szóló első cikkünk.

A részünkre információval szolgáló emberek zöme úgy látja, hogy a dolgokat a legelején szúrtuk el, amikor a szinte gátlástalanul kiokoskodott és elterjesztett ÁTKOS jelző alá gyömöszölve kiabáltunk kígyót-békát a ledöntött állampárti berendezkedésre. Közben elfelejtettük, hogy neki köszönhetően szűnt meg hazánkban a súlyos méretű járványhelyzet, az analfabétizmus, megkezdődött és kiterjedt a villamosítás, a közterületek korszerűsítése /aszfaltozás, köves burkolatok építése/, létrejöttek a korábbi munkanélküliséget felszámoló nagyüzemek, mezőgazdasági és ipari szövetkezetek, a szakszervezetekbe százazrek léptek be, az iskolába járó és az idősebb korú fiatalok nevelését döntően segítették a szervezeti mozgalmak, a kisdobosi és úttörő közösségek, majd a KISZ /a Kommunista Ifjúsági Szövetség/, a rendfenntartás pedig intézményessé vált a rendőrség és munkásőrség révén, következésképpen nem kellett tartani az utcai fenyegetésektől, otthoni rablásoktól, a buszon, villamoson, vonaton elkövetett garázdaságoktól. Nem kellett harcolnunk a bérek rendszeres emeléséért, a gyógyellátásnak pedig nem volt velejárója a várólista – röviden szólva, kiszámíthatóan jó és biztonságos volt az életünk.

A véleményt nyilvánítóink sorában elsőként **GÉZA** emlékeztetett arra, amit a Magyar Tudomány című szaklap 1992. szeptemberi számában olvasott, miszerint az egyik olasz társadalomtudós, **Giovanni Sartori** lényegében figyelmeztette a magyar rendszerváltókat:

Jóllehet a demokráciában a magángazdaság tekintendő igazán legitimnek, végül is egyik tulajdonforma sem abszolutizálható. Mindkettőnek meg vannak a maga sajátos hátrányai, bajai, működési zavarai. Legcélszerűbb lenne a kérdést úgy felfogni, hogy a magángazdaság alternatívája javíthatja az állami, illetve köztulajdoni szféra rossz irányú elhajlásait, s megfordítva, az állam kiegyensúlyozhatja a magángazdaság hiányosságait és hibás irányait.

A 90-es évek örült tempójú privatizációinak megvalósítóit azonban egyáltalán nem érdekelte eme külföldi óva intés, segítő jelzés, hanem tették fáradhatatlanul, amit előzőleg kiagtak, vagyis magánkézbe juttattak minden mozdítható, tapintható eszközt, anyagi jellegű konstrukciót. E program minél gyorsabb végrehajtását jelentette, hogy felvásárolt kárpótlási jegyekkel is lehetőség volt új tulajdonhoz jutni, s ez utóbbi különösen a termőföldek licitjén realizálódott.

A szocialista múltunk sikereit idéző témakörünkhöz eljuttatta álláspontját **BORISKA NÉNI** is. Ő a megelőző évtizedekben nagy irodalombarát volt, sőt, legifjabb korában maga is szavalt baráti-ismerősi körökben. A világháborús időszak egyik jeles költőjének, **Juhász Gyulának** e soraira ma is hibátlanul emlékszik:

Én őt dicsérem csak, az élet anyját,
Kitől jövőendő győzelmünk ered,
A munkát dalolom, ki a szabadság
Útjára visz gyász és romok felett.

E fontos és aktuális mondatok ismeretében fogalmazódtak meg benne az óhatatlan kérdések:

Az állami és a szövetkezeti szektor felszámolásakor utcára került másfél-kétmillió embernek vajon milyen szenvedést okozhatott-okozott, hogy megfosztották a munkájuktól? Amely esetükben is az **élet anyja** volt... Ma is rejtély, a váratlanul bekövetkezet efféle traumát hogyan tudták feldolgozni, kiheverni a családok országos méretű feszültségek nélkül? Egyáltalán mit lehetett várni attól az új rendszertől, amely az **élet** kiirtásával kezdte a tevékenységét?

Hozzászólásával szintén jelentkezett **LACI BÁCSI**, aki kétkezi munkásként kereste kenyerét. Szakmát nem sikerült szereznie, de betanítottként igyekezett a legjobban elvégezni a lakásokban, házakban felmerült lakatosipari hibák javítását. Mint elmondta, 1990 előtt a településeken, vagy azok közelében működtek a különféle szervizek, ezért gyorsan elérhető volt a kőműves, tetőfedő, parkettázó, festő-mázoló, vízvezeték-szerelő stb. Manapság pedig alig lehet találni mesterembereket, s ha mégis akad egy-egy, sokszor alkudni kell vele, hogy vállalkozzon a felkérésre, s erről aszerint dönt, elég bevételt hoz-e neki, vagy sem a felkínált meló.

Manapság sok szó esik a különféle hitelkedvezmények révén megvalósítható lakásgyarapító programokról, s a kormányzat ezt a lehetőséget szinte úgy kínálja, mint egyedülálló precedenst. **ELEK** arról tájékoztatott, hogy a családokat segítő jelentős támogatások már 40 évvel ezelőtt is léteztek. Konkrétumként említette a **DOMINVEST** nevű, az országban elsőként 1986-ban Baján megalakult **Magánlakás-építési Társulást**, amelyhez csatlakozott a

Bajai Városi Tanács, a Csongrád Megyei Tanácsi Tervező Vállalat, a jánoshalmi Bácska Építőipari Szövetkezet, a Budapesti Városepítő és Tervező Intézet, a Tolna Megyei Építőipari Vállalat, a BÁCSBER, a DUTÉP és a Bajai Városgazdálkodási Vállalat.

Olvasónktól megtudtuk, aki e céget belsőleg ismerte, hogy a gazdasági közösség sorházak, családi otthonok és társasházak megépítésére vállalkozott, megbízások alapján. Működésük lényege az volt, hogy a telket megvásárolták, az épületet elkészítették, így adták át a megrendelőknek. Akiknek jóval kevesebb dolguk akadt és az összköltségük is kisebb lett az által, hogy nem kellett gondoskodniuk az építőanyag beszerzéséről, meg a szakipari munkák megszervezéséről.

LAJOS a többpárti létezés gyakorlatát bírálta, megemlítve, hogy nem egy helyen akár féltucatnyi pártcsoport található, akik tagjai szinte mindig az éppen uralkodó párthatalom politikai elemzéseit, javaslatait, döntéseit kritizálják, úgymond a kákán is csomót keresve, de a választópolgárokat csak ritkán megkérdezve. Ebből kiindulva, számára érthetetlen, hogy a pártirodák már nem működnek a nagyobb munkahelyeken, ahol pedig az érintett emberek tömérdek napi gondra tudnának fókuszálni, nemcsak a minőségi termelés eredményesebbé tétele, de a közjó érdekében is.

Az egyik karitatív egyesületben hosszú ideig szorgoskodott **KLÁRA** a pártok jelenlegi szerepével elégedetlen. Bár nagy nehezen tudomásul veszi, indokoltak a jogállamiság kiépülését létrehozó pártbéli voksolások, de azt már gyanakodva fogadja, hogy a pár száznyi, netán pár ezernyi tagság elég jogosultság egy pártközösségnek a sokmilliónyi ember érdekében való fellépéshez. Magyarázatul hivatkozik a régi állampárt, a Magyar Szocialista Munkáspárt /MSZMP/ helyzetére, ahol 800-900 ezer főt számlált a tagság, ami azt jelentette, szinte minden családban volt párttag, aki szervezeti gyűléseken értesült az ország helyzetéről, a várható gazdasági lépésekről, a fontos társadalompolitikai intézkedésekről. A mostani konzultációk ezt a támogatottságot aligha biztosítják. Sőt annál is kevésbé, mert az egzisztenciálisan és morálisan megosztott tömegek döntései nem biztos, hogy meggyőződésen, sokkal inkább valami törekvés melletti laza szimpátián, vagy túlzott igazodási szándékon alapulnak. Mert nálunk, a kapitalizmusban jelenleg ilyen a demokrácia, amely lehet, hogy már nem is létezik...

Olvasónk ez utóbbi dilemmáját **Ladányi János** szociológusnak az egykori NÉPSZABADSÁG 2011. július 4-ei számában megjelent interjújára alapozza, amelyben a szakember többi között hangsúlyozta: **Legalább 100 évre van szükség ahhoz, hogy újra integráljuk a társadalomból tartósan kihullott csoportokat... A tartós mélyszegénységben élő rétegeknek lassan már a harmadik generációja nő fel. Ez pedig az egész ország jövőjét meghatározza: kettészakadt társadalmakban ugyanis nincs demokrácia...**

Olvasónk a mondandójának megerősítésére előhozta **Zsolnai László** közgazdászprofesszornak szintén a NÉPSZABADSÁG korábbi, 2010. január 18-ai számában olvasható válaszát a kapitalizmus befellegzése kérdésre. Mint mondta: **Csak a kapitalizmus jelenlegi formájának fellegzett be, amelyet végletekig spekulatív pénztőke vezérelt, globalizált gazdálkodás jellemez. Ez a perverz kapitalizmus.**

(Folytatás következik)

2026. január 4.

VELKEI ÁRPÁD
főszerkesztő

INFORMÁLJA, KÉRDEZZE, OLVASSA
a rendszerváltozás veszteseinek készülő

VILÁGHÁLÓS NÉPÚJSÁGOT,

a

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGOT!

Internetes cím: www.fuggetlenmagyarország.hu

E-mail cím: fuggetlenmagyarország@fuggetlenmagyarország.hu

Levélcím: **3247 Mátraballa, Fő út 113.**

Vezetékes telefon: **06-36/563-169**

Mobiltelefon: **06-30/415-6389**